

Краматорськ — повернення в Україну!

Андрій РОМАНЕНКО

Чим живе Краматорськ, котрий пережив окупацію терористами, сьогодні? Про що мріють його жителі та які плани мають на майбутнє?

Про це в матеріалі нашого журналіста, який побував у «тимчасовій столиці» Донецької області.

26

Місто-щасливчик

Краматорську, навіть порівняно з сусіднім Слов'янськом, дуже поталанило, адже в місті майже не було боїв і обстрілів. За місяці окупації пошкоджено близько десятка багатоквартирних будинків, але тільки два з них зазнали серйозних руйнувань. А от міську інфраструктуру всі ці події майже не торкнулися. Не були ушкоджені й великі машинобудівні підприємства, якими славиться Краматорськ.

Значно більше постраждали городяни, їх звичний спосіб життя. Багато хто намагався покинути місто, не уявляючи свого життя у вигаданій республіці. Але дві третини краматорців усе-таки відмовилися полишати свої будинки. Вони згадують, що влітку 2014-го місто нібито вимерло: на вулицях майже не було перехожих. Городяни намагалися якнайменше перебувати на вулиці й уникали зустрічі з бойовиками.

Зміна свідомості

Утім, окупація дуже змінила свідомість жителів Краматорська. Відхід «ополченців» 5 липня 2014 року сприймався багатьма городянами саме як звільнення. Усі ці події збудили у людях патріотизм, якого ще донедавна було дуже мало. Активісти практично щодня виходили на суботники: прибирали барикади, розфарбовували стовпи й навіть урни в кольори українського прапора. А більшість городян просто раділи можливості жити в спокійній і мирній Україні, яку вони донедавна не цінували.

Нині зрозуміло, що це була не якась разова акція, а зміна свідомості громадян. Навіть тепер, через півроку після звільнення, у місті багато жителів, для яких дуже важливо заявити свою позицію через розміщення державної символіки на одязі або машинах.

Підтверджують зростання патріотизму серед краматорців і соціологи. За даними опитування фонду «Демократичні ініціативи», тільки ко-

жен десятий городянин бачить Краматорськ у складі «ДНР», а більш як 60 відсотків прагнуть, щоб українські військові перебували в місті до цілковитого завершення конфлікту.

Слідів війни майже не лишилося

Усього за кілька місяців після звільнення міській владі за допомогою промислових підприємств і спонсорів удалося відновити більшість постраждалих об'єктів. За місяць відновили школу № 25, у стінах якої зяяла пробоїна від прямого влучення снаряда. До настання холодів відремонтували більшість квартир, що постраждали від обстрілу. Наразі в місті провадять ремонти трьох об'єктів — ці будинки доводиться фактично відбудувати з нуля. За словами міської влади, усе це вони роблять лише за кошти місцевого бюджету, адже держава серйозної фінансової допомоги звільненим регіонам практично не надає. До речі, саме через це в місті поки що так і не почалася виплата компенсації городянам за руйнування в приватних будинках.

У повному обсязі в місті надаються всі комунальні послуги, працює громадський транспорт, виплачуються пенсії та «соціалка». Інакше кажучи, якщо пройтися Краматорськом, буде досить складно відшукати сліди війни.

Нові городяни

Єдине, що нагадує про неї, — неймовірна кількість українських військових і переселенців у місті. Точну кількість переміщених осіб визначити нереально, а чисельність військових, розквартированих у місті на території військового аеродрому, є військовою таємницею.

До речі, до українських солдатів на вулицях Краматорська городяни

звикли дуже швидко. Більше того, вони активно допомагають військовим, підготовують їх, плетуть маскувальні сітки, збирають гроші на амуніцію й озброєння.

Що стосується вимушених переселенців, то їх у місті кілька десятків тисяч. Серед них і працівники обласних структур, котрі переїхали до міста працювати, і пересічні мешканці окупованих міст, які тікають від обстрілів, насильства й інших проявів «руського міра». Ними в місті заселені всі гуртожитки й готелі. Ціни на оренду квартир злетіли в рази. А от купувати нерухомість у Краматорську переселенці не поспішають — сподіваються на повернення найближчим часом до своїх рідних міст.

Жити й працювати

Але попри все городяни дивляться в майбутнє з надією і вірою в найкраще. Усі міські підприємства працюють, виплачують зарплату й навіть планують свій подальший розвиток. А деякі — виявили готовність виконувати військові замовлення для української армії.

У міській владі є багато задумів щодо реформування інфраструктури міста. На деякі з цих намірів уже навіть віднайшли гроші. Єдине, чого бояться городяни, — повернення бойовиків «ДНР» і продовження війни.

